

รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน โรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

Learning Management Administration Model for Developing the 21st Century Skills by Professional Learning Communities–Based Bannamphuhinlad School Khonsan District Chaiyaphum Province

ธมณญธรรัช นิตยกุลเศรษฐ์¹
Thamonyanut Nittayakulset¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาค้นคว้าโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ และ 3) ประเมินผลการพัฒนาและผลการใช้รูปแบบ ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนภาคชุมชน รวม 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) การติดตามและประเมินผล
3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า
  - 3.1 ผลการประเมินการดำเนินงานที่สะท้อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
  - 3.2 ผลการประเมินการดำเนินงานพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.3 ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนภาคชุมชนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารจัดการการเรียนรู้ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

¹ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

¹Director of Bannamphuhinlad School, The Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ธมณญธรรัช นิตยกุลเศรษฐ์, Kanokewan.sri@gmail.com

รับเมื่อ 3 ตุลาคม 2564 แก้ไข 28 พฤศจิกายน 2564 ตอรับ 1 ธันวาคม 2564

ABSTRACT

This research was Research and Development by Participatory Action Research (PAR) process with the purposes were 1) Study current state and needs to develop on the learning management administration for developing the 21st Century Skills of Bannamphuhinlad School Khonsan District Chaiyaphum Province, 2) Develop the Learning Management Administration Model for Developing the 21st Century Skills by Professional Learning Communities–Based Bannamphuhinlad School Khonsan District Chaiyaphum Province, and 3) Assessment the development results and the results of using the model. Population and key informants included the director, teachers, Board of schools, students, student's parents, and community representatives, overall totaling 56 people. Research instruments included questionnaire, interviews form, record forms, and assessment forms. The statistical used to analyze data were percentage, mean, and standard deviation.

The research results were found that;

1. The learning management administration for developing the 21st Century Skills of Bannamphuhinlad School Khonsan District Chaiyaphum Province have current state overall was at a high level and the needs to develop overall was at the highest level.

2. The Learning Management Administration Model for Developing the 21st Century Skills by Professional Learning Communities–Based Bannamphuhinlad School Khonsan District Chaiyaphum Province included 1) Model Principle, 2) Model Objective, 3) Content, 4) Operating Process, 5) Monitoring and Evaluation.

3. The results of using the model of Learning Management Administration for Developing the 21st Century Skills by Professional Learning Communities–Based Bannamphuhinlad School Khonsan District Chaiyaphum Province were found that;

3.1 Operating assessment results that reflect the Professional Learning Communities on both self-assessment and outsiders' assessment overall were at high levels.

3.2 Operating assessment results that reflect the Developing the 21st Century Skills on both self-assessment and outsiders' assessment overall were at highest levels.

3.3 The director, teachers, Board of schools, students, student's parents, and community representatives were satisfied with using the developed model Overall were at the highest levels.

Keywords: Leaning Management Administration, The 21st Century Skills, Professional Learning Communities

กุ่มิหลั้ง

ปัจจุบันการจัดการศึกษามีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างต่อเนื่องพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบันให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 จึงเกิดขึ้นมาพร้อมกับการบูรณาการของยุคดิจิทัล จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้และวิธีการศึกษาค้นคว้า สืบค้นหาความรู้ในการจัดการเรียนรู้ของประเทศ (วิโรจน์ สารรัตตะ, 2556, หน้า 69) โรงเรียนถือเป็นสถานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพ มีคุณลักษณะสมบูรณัตามท่ีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของประเทศได้กำหนดไว้ การจัดการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญ การพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนรู้ ไม่ได้หมายถึงการพัฒนาสำหรับนักเรียน

เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบของโรงเรียน (Costa, 2007) โรงเรียนควรเป็นแหล่งที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นชุมชนที่มีความยืดหยุ่น (Flexible Thinking Community) และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และชุมชน โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะ เพื่อทำให้เกิดชุมชนในโรงเรียน (School Community) (Hubble, 2011) ดังที่ วิจารย์ พาณิช (2555) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ร่วมกันพัฒนาผ่านชุมชนทางวิชาชีพส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด นอกจากนี้ การศึกษาที่ประสานกลมกลืนกับความสามารถตามธรรมชาติของแต่ละคน จะก่อให้เกิดปัญญาและพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในวิถีชีวิต สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การทำให้คนคิดเป็น วิเคราะห์เป็น ประยุกต์ใช้ความรู้ได้ เกิดความสมดุลระหว่างความเป็นท้องถิ่นกับความเป็นสากล และเน้นสิ่งที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ชาติไทย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2542, หน้า 18)

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Skills) มีผลมาจากสภาพปัจจุบัน โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคทั่วโลกเข้าด้วยกัน จึงเกิดเป็นกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต โดยเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้มีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ความรู้ ที่มีส่วนสำคัญสำหรับความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ความรู้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความรู้พื้นฐาน ประกอบด้วย การใช้ตัวเลข ทักษะความสามารถด้านการอ่านและเขียน และทักษะการเรียนรู้ข้ามสาระ ด้านที่ 2 ความรู้ด้านการปฏิบัติ ประกอบด้วย ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การแก้ปัญหา และการคิดเชิงวิพากษ์และการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน และด้านที่ 3 ประกอบด้วย ทักษะชีวิตและทักษะการทำงาน ทักษะด้านจริยธรรม อารมณ์และความตระหนักและความสามารถทางวัฒนธรรม ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะที่จำเป็น ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิรูประบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ที่จะป้อนปัจจัยสนับสนุนทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักการแก้ไขปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะชีวิตและอาชีพ ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำและมีความรับผิดชอบ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้สื่อหรือเทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลรวมทั้งการผลิตสื่อหรือเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ ซึ่งทั้ง 3 ทักษะนี้ถือเป็นทักษะของกำลังคนในประเทศทั่วโลกมีความต้องการและให้การยอมรับ (ศิริวรรณ นัตรมณีรุ่งเจริญ, 2556, หน้า 29)

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน เพื่อมุ่งพัฒนารูปแบบของการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ ให้สามารถพัฒนาองค์กร และเกิดผลลัพธ์ในการพัฒนาในวงกว้าง เกิดประโยชน์ทั้งกับสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และชุมชน

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ควรเป็นอย่างไร
3. หลังจากการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบ ผลการประเมินผลการพัฒนาและผลการใช้รูปแบบ จะเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาและผลการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย
  - 1.1 หลักการของรูปแบบ
  - 1.2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ
  - 1.3 เนื้อหา
  - 1.4 กระบวนการดำเนินการ
  - 1.5 การติดตามและประเมินผล
2. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 7 องค์ประกอบประกอบด้วย
  - 2.1 เสริมสร้างวัฒนธรรม บรรทัดฐาน และค่านิยมองค์กร
  - 2.2 วางแผนและกำหนดกรอบการปฏิบัติ
  - 2.3 เสริมสร้างความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ
  - 2.4 พัฒนาการศึกษาค้นคว้า สืบค้นหาความรู้
  - 2.5 การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
  - 2.6 การนำเสนอผลการปฏิบัติ
  - 2.7 การตรวจสอบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556) ประกอบด้วย
  - 3.1 Reading (อ่านออก)
  - 3.2 (W)riting (เขียนได้)
  - 3.3 (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)
  - 3.4 C1: มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ (Critical Thinking and Problem Solving)
  - 3.5 C2: การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
  - 3.6 C3: ความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Understanding)
  - 3.7 C4: ความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)

3.8 C5: มีทักษะในการสื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information and Media Literacy)

3.9 C6: มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และรู้เท่าทันเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Computing and Media Literacy)

3.10 C7: มีทักษะอาชีพและการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)

3.11 C8: มีความเมตตา กรุณา มีคุณธรรม และมีระเบียบวินัย (Compassion)

กรอบแนวคิดในการวิจัย สรุปลงได้ในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยทำการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้แทนภาคชุมชน รวม 56 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนา ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด และชุมชน ในเขตพื้นที่บริการ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการโดยใช้กระบวนการ PLC 7 ขั้นตอน คือ 1) เสริมสร้างวัฒนธรรม บรรทัดฐานและค่านิยมองค์กร 2) วางแผนและกำหนดกรอบการปฏิบัติ 3) เสริมสร้างความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ 4) พัฒนาการศึกษา ค้นคว้า สืบค้นหาความรู้ 5) การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ 6) การนำเสนอผลการปฏิบัติ 7) การตรวจสอบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และบันทึกผลการดำเนินการทุกขั้นตอน เพื่อนำสู่การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบที่ศึกษาวิธีการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 2 โรงเรียน รวม 4 คน

2.1.2 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บ้านน้ำพุหินลาด รวม 23 คน

2.1.3 นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนชุมชน รวม 33 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูล

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด และชุมชนในเขตพื้นที่บริการ

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. ระยะที่ 3 การทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ และประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้แทนภาคชุมชน รวม 56 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยการประเมินตนเอง 2) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยบุคคลภายนอก 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย คณะครู และนักเรียน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน บ้านน้ำพุหินลาด และชุมชนในเขตพื้นที่บริการ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการดำเนินการ 5) การติดตามและประเมินผล
3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า
  - 3.1 ผลการประเมินการดำเนินงานที่สะท้อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
  - 3.2 ผลการประเมินการดำเนินงานพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.3 ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชักเรียน และผู้แทนภาคชุมชน มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน แต่ในการทำงานนั้นยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนางานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น และสำหรับโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด ก็มีความต้องการให้มีการพัฒนาด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ อรวรรณ ไชยชาญ (2562, หน้า 69 – 72) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาสภาพพื้นฐาน และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาได้ดังนี้ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชา ทักษะด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และทักษะด้านการจัดการชั้นเรียนเพื่อการสร้างบรรยากาศเชิงบวก
2. รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมาย

ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการดำเนินการ 5) การติดตามและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งนภา พรหมภักดี (2563, หน้า 86 – 89) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (STEM) ที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยได้พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (STEM) ที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีองค์ประกอบของรูปแบบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการดำเนินการตามรูปแบบบริหารสะเต็มศึกษา (STEM) และ 5) การติดตามและประเมินผล

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานของโรงเรียนบ้านน้ำพุหินลาด อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า

3.1 ผลการประเมินการดำเนินงานที่สะท้อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.2 ผลการประเมินการดำเนินงานพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งการประเมินตนเองและบุคคลภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนภาคชุมชน มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของจำเป็นอย่างยิ่งต้องตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนควรศึกษาคู่มือการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานอย่างละเอียดก่อนนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐานโดยเน้นการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในแต่ละองค์ประกอบเพื่อให้ได้นวัตกรรมจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยง ซึ่งจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). *คลื่นลูกที่ 5 – ปรากฏการณ์: สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21*.

กรุงเทพฯ: ชัดเชสมีเดีย.

รุ่งนภา พรหมภักดี. (2563). *การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา (STEM) ที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- วิจารณ์ พานิช. (2556). *สนุกกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มุขนิมิตสตรี-สฤณีวงศ์*. กรุงเทพฯ: เอสอาร์พรีนติ้ง.
- _____. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ตาตาพลับลิเคชั่น.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2556). *กระบวนการค้นพบใหม่ทางการศึกษากรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ทัพยาวิสุทธิ.
- ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ. (2556). *สอนอย่างไรให้นักเรียนได้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21*. ภูเก็ต: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- อรวรรณ ไชยชาญ. (2562). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็น สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง*. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Costa, A. L. (2007). *The School as a Home for the Mind: Creating Mindful Curriculum, Instruction, and Dialogue*. California: Corwin Press.
- Hubble, G. (2011). *Becoming a Thinking School*. in *Student Successes with Thinking Maps: School – based Research, Results, and Models for Achievement using Visual Tools*. Edited by Hyerle, N. David and Alper, Larry. United State: s.n.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร